

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BdI Regele Ferdinand No. 5.

A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

Despre dreptul de a judeca pe altul

Acțiunile fiecărui om, indiferent de locul pe care-l ocupă în erarhia socială, este pasibil de judecata celorlalți oameni. Aceasta pentru ca din ciocnirea dintre faptă și judecată să iasă, o idee nouă pentru perfecționarea faptelor.

Aceasta ar fi menirea spiritului de judecată și nici de cum, punerea spiritului de judecată în serviciul răutății și fără nici o justificare, cum se face de cele mai multe ori. Lucrul acesta se face în fiecare zi și de foarte multe ori trece neobservat. Cu toate acestea, ne permitem să însemnăm un fapt de acest fel.

Cățiva părinți, nemulțumiți de repartizarea școlară dată copiilor lor, au făcut o plângere către directorul altei școli primare. Acest director, fără să cerceteze cazul și fără să explice părinților, că asupra repartizării nu se poate reveni și având — probabil — de împărțit ceva cu directorul școlii unde erau repartizați copii, a găsit cu cale să se răsbune. Și într-o serie de articole despre școlile primare și revizor, pe care le publica într-o gazetă locală, a încadrat un articol, în care, sub forma unei critici obiective, ataca pe colegul său.

Amănuntele nu ne interesează și credem că nu interesează pe nimeni.

Faptele — le am cercetat — sunt așa cum le-am redat noi mai sus. În fața lor, atacul directorului ranchinos, apare complet nejustificat, mai bine zis nedrept. Această cu atât mai mult, că el însuși, nu printr-o latură, ci prin mai multe, este posibil, nu de critici, publice, ci de altceva, poate cu mult mai grav. Și atunci nu înțelegem cum, prin ce proces psihologic, acest director vine să atace un coleg al său. Sau numai pentru a verifica încă odată percepțivul biblic: nimeni nu vede bârna din ochiul său, în schimb vede paiul din ochiul vecinului.

În sfârșit liber este oricine să critice, dar să critice cu scopul de a îndrepta un rău oarecare. În cazul de mai sus critica, nu numai că n'a fost obiectivă, deci folositoare, ci s'a transformat în atac personal. Deci nu s'a urmărit remedierea răului — înerezistent de altfel — ci de dreptul cauzarea lui. Cazul este cu atât mai grav, cu cât el a fost comis de unul care prin însăși rolul său de dascăl și director, are menirea de a propovădui iubirea, pacea și buna înțelegere între oameni. Și dacă în felul acesta își înțelege el rostul său de dascăl, oricât ar fi el de pregătit în „tehnică” învățământului, nu îndeplinește condițiile care se cer unui bun dascăl.

Da, contra, printr-o astfel de activitate, nu numai că aduce un prejudiciu școlii, luată ca educatoare a națiunii, dar aduce o lumină urtă asupra celor care o servesc. Și aceasta nu este nici în interesul școlii, și nici în a celor care o servesc,

pentru că ei trebuie să aibe un prestigiu neștirbit, nepătat nici de cea mai mică bănuială. b. r.

Armele revizionismului

Trimisul lui „Paris-Soir” în Ungaria a descoperit încă vre-o zece lagăre teroriste de instrucție criminală.

Ungaria nu poate tăgădui că nu le-ar proteja odată ce la Sopron, „elevis” locuiesc în cazarma regimentului din localitate. Dar chiar excluzând acest fapt, o minte sănătoasă nu poate admite ca un număr atât de mare astfel de nuclee în care ofițeri unguri aveau roluri însemnate, să rămână necunoscute serviciului siguranței statului.

Că Percec și-a avut partea însemnată în pregătirea atentatului din portul francez, e stabilit, ca și aceea că el era conducătorul și supraveghetorul lagărelor teroriste ungurești.

Nici un subterfugiu nu mai poate fi utilizat deci de Ungaria pentru disculpate. A fost protectoarea bestialității fapte dela 9 Octombrie.

Nu era greu de ghicit. Toată lumea îi cunoștea intențiile și lipsa de scrupule în alegerea mijloacelor.

„Vremea” din săptămâna aceasta are pe pagina 1 o foarte elocventă caricatură intitulată: Armele revizionismului. Reprezintă picioarele ispititoare ale unei femei dominante, pe planul 1. O mașină de fabricat bani... falși. Niște oameni-bestii, fără conștiință, cari se exersează în tragerea la întâia, cu niște revolve-mitralieră. Iar mai la o parte, beție, petrecere.

Această caricatură expresivă și atot-cuprinzătoare, ar trebui copiată în mii de exemplare, cu titlul în diferite limbi, și răspândită cât mai mult peste hotare.

Să vadă toată lumea cum se insinuează Ungaria, cu scopuri cu tot, în sufletul unor oameni cari judecă superficial!

Printr-o întâmplare, ne-a căzut în mână o sentință dată de tribunalul Arad în 1918.

Sentința oglindește perfect mentalitatea „civilizată” și „cavalerească” a ungarilor, cari azi se erijea ză în perfecți profesori ai acestor două materii și ni le servesc nouă, cu aerul de a ne spune: acestea vă lipsesc. Dar să revenim la sentință.

Prin acea sentință, o văduvă, care trăește și azi — numele nu este important — a fost condamnată la 6 luni închisoare pentru îndemn la ură contra națiunii maghiare.

Motivele prin care tribunalul își justifică sentința dată, sunt pur și simplu puerile, chiar pentru vremurile tulburi de atunci.

Iată și modul în care s'a produs „îndemnul la ură”;

În primele zile ale intrării armatei române în războiu și deci în Ardeal, într'un tramvaiu cu cai, care venea dela gară spre oraș, două femei vorbeau românește. Un ungar, le-a atras atenția, întrebându-le pentru ce vorbesc românește. Una dintre cele două femei — văduva — a răspuns: „vorbim în limba care ne convine, de altfel n'am auzit să se fi dat o dispoziție prin care să se fi interzis vorbirea în limba română, n'am nevoie de observațiu-

nile dumitale că nu suntem aici trași împinși”. În fața tribunalului, văduva a declarat că a respins observațiunile individului — un oarecare Seitelbach Salomon — pentru că acesta, a spus, când au început să vorbească românește: „ce nu vorbesc astea ungurește, că doar n'ar fi permis să ne enerveze cu limba asta vagabondă (bitang nyelv) și valahide aici totiar trebui să fie spânzurați”. Dar până când afacerea a ajuns în fața tribunalului, spusele văduvei au fost schimbate în felul următor: „Ce ți pasă că în ce limbă vorbesc, limba românească nu este interzisă. Noi suntem acasă, de

altfel țara aceasta nu este Ungaria ci vechea Românie și ungarul sunt aici numai un popor de vagabonzi!

Nu facem apărarea postumă a văduvei care a suferit închisoare pentru limba ei, ci vrem să arătăm felul „cavaleresc” în care s'au purtat ungarul atunci când noi eram supuși și ei erau stăpâni.

Comparați purtarea lor față de noi, cu atitudinea noastră față de ei; comparați apoi felul provocător în care se poartă ungarul cu România; — și după ce ați făcut toate astea judecați cine suferă de lipsă de civilizație, de lipsă de cavalerism.

Timpul pedepsei se apropie

Tot în legătură cu asasinații din Marsilia, presa sârbească atacă vehement Ungaria acuzând-o de protecție și complicitate în crimă. Ziarele cer sancțiuni severe.

Se spune că autoritățile sârbești expulzează pe toți cetățenii maghiari din Jugoslavia, ori din ce motive s'ar afla pe teritoriul sârbesc.

Ziarul „Vreme” scrie că atentatul și banda teroristilor a fost alimentată cu bani de către organizațiile maghiare TESZ și MOVE și că Pospisil, Rajici și Krajl, au făcut senzaționale mărturisiri cari compromit foarte grav Ungaria, pe Gömbös și întreg guvernul maghiar.

Cazanal e sub presiune

înaltă. Aproape de explozie. Bălegarul din Ungaria pute. Nu se știe cât timp se va îndura pestilențiala-i miasmă.

Cerem și noi o pedeapsă exemplară pentru Ungaria. Nu pentru vre-o dușmănie personală, ci cu dreptul de legitimă apărare și pentru pacea Europei. Pentru că cel ce urzește răzmerița și invadămășala distrugătoare, conștient, premeditat și timp atât de îndelungat, fără nici un reflex de regret, nu mai poate avea nici o circumstanță atenuantă, având în vedere că, constituie un pericol omenirii prin sufletul învechit în fapte urite, recidivist incorrigibil.

Horia, Cloșca și Crișan

— Conferința rostită la Radio —

2)

de: dr. Al. Vaida-Voevod

Către sfârșitul secolului al XVIII-lea era în floare între acele multe societăți secrete și organizația „Frații de cruce” (Kreuzbruder). Ea s'a răspândit și printre țărâanii români. Despre baronul Bruckenthal guvernatorul Transilvaniei și despre românul Molnar se știe că au făcut parte din organizația francmasonică, simpatizantă cu „Frăția de cruce”. Referitor la organizația Fraților de cruce din care după toate semnele au făcut parte Horia, Cloșca și Crișan, am găsit făcându-se amintire în două publicații, una apărută la Viena la 1879 alta la Brașov în 1908. În amândouă, descrierea societății e asemănătoare. Citez:

„În istoria culturală a fost una dintre cele mai interesante frățietăți de felul ace-

sta „Frații de cruce”, un ordin religios-politic care avea aderenți mai cu seamă valahi în Banat și în Transilvania. Ordinul se înființase înainte de 1780 și se răspândi foarte repede, astfel încât avea și în Viena o lojă. Acești oameni își închipuiau că societatea lor ar fi foarte veche și că ei înșiși ar fi membri să-și salveze conaționalii. Ei se întâlneau de mai multe ori pe an la sfat secret și își jurau cu jurăminte strasnice că se vor ajuta cu sfat și faptă, cu trup și suflet, că vor ține cu sfințenie legile ospitalității. Deosebit de originale au fost ceremoniile fraților de cruce. Când se întruneau fiecare frate primea o pâinișoară care era însemnată cu o cruce mică, însă cu miere și presărată cu sare. În mijlocul crucei era

înfiptă o lumânare. Aceste pâinișoare aveau o însemnătate simbolică și se consumau deodată de toți membrii. Când păraseau loja, fiecare frate făcea câte o cruciuliță pe tavan. Ziceau rugăciuni și cădeau în extaz religios, sperând că vor mânți cândva lumea. Când s'a început răscoala valahilor transilvăneni în toamna anului 1784, ea a fost în modul cel mai activ sprijinită de „Frații de cruce”. Membrii cu sediul în Viena trimiseră sume importante și aderenți tineri români se grăbiră în patrie spre a le sta într'ajutor răsculaților”, etc. etc.

Nu am reușit să găsesc o confirmare oficială nici în publicațiile apărute asupra revoluției lui Horia, nici în dosarul arhivei de stat din Viena. Cert e însă, că în părțile fostului comitat al Zărandului și în multe alte localități, dincoace și dincolo de munți, există și astăzi obiceiul la sate, ca feciorii să

încheie frăție de cruce, observând aproape același ceremonial ca cel descris de autorii vienezi. Jurământul — precum am aflat dela cunoscătorii — cu care feciorii din Zărand încheie frăție de cruce, deasemenea aduce aminte de jurământul pe care Horia, căpitanii și subcăpitanii săi îl luau țărânilor răsculați. Presupunând că se va adevăra mai curând ori mai târziu apartinerea lui Horia la „Frăția de cruce”, vom izbuti să se lămurească în fine misterul care planează asupra multor fenomene și idei caracteristice revoluției din 1784, pe cari Nicolae Densusianu în lucrarea sa monumentală „Revoluția lui Horia” (din care sunt cele mai multe date la care mă refer) le caracterizează astfel: „Idei cari nu erau românești, cari nu mai figurează în toată istoria românilor, cari nu erau luate din viața lor proprie națională și cari nu prinsere

(Continuarea în pagina 14)

Surprize în Divizia Națională

Gloria-CFR 3:2 (0:1)

Cine vede titlul de mai sus va zice: Bine, bine, ...Gloria C. F. R. este gruparea arădiană, dar unde e „C. F. R.” din București?!

Răspunsul, la propriu, îl știm. În Arad nu există decât echipa „Gloria”, fără C. F. R., iar la figurat răspunsul l-au dat echipei Gloriei, pe teren, suprimând din joc pe feroviari.

Jocul începe. Jucătorii sunt nervoși. Comit greșeli, nepermise. C. F. R. este parcă, mai hotărât în atacuri. Gloria se mulțumește cu o apărare tot atât de hotărâtă și calmă. Jocul din această perioadă este o încercare a puterilor.

În min. 10 prima situație periculoasă la poarta C. F. R.-ului.

Cu un minut mai târziu, la poarta Gloriei, o situație și mai periculoasă. Medve primește dela Ströck, trimite o bombă pe care Boșneac o prinde foarte frumos, plonjând ca un șarpe. Este răsplătit cu aplauze.

Urmează un moment fatal C. F. R.-ului. Mercea este deschis. Se îndreaptă către poartă.

Centrează, însă prea tare, așa că mingea trece până la Igna care trage înapoi. Mercea așteaptă singur în fața porții să transforme. Theimler, voind să se afirme, face o săritură acrobatică, voind să prindă înaintea lui Mercea. Se ciocnesc însă cu atâta putere că ambii cad, fără a da măcar motiv de pedeapsă. Menorocirea C. F. R.-iștilor este că Theimler este seos și din acest minut ei joacă numai cu 10 oameni.

Totuși Gloria primește primul goal.

La o învălmășeală în fața porții lui Boșneac, lui Boblea îi succede să trimită mingea în plasă. La C. F. R. apără Ströck, care face adevărate minuni. Este mereu aplaudat. Gloria se încălzește văzând cu ochii întinzându-și atacurile, însă fără rezultat. La sfârșitul primei reprize tabela indica — și pe bună dreptate — rezultatul de 0:1.

Al doilea mitemps este al Gloriei, adevărindu-se părerea unui vecin, că Gloria este ca un aparat de radio la priză, nu cântă până nu se încălzește.

Și de fapt. Boșniac nu a primit nici o minge până când d. arbitru a fluierat un penalty imaginar. Gloria presează. I-a concentrat pe toți C. F. R.-iștii în careu și-i masează. Goalul de egalare plutește în aer, căci 7 cornere se succed la poarta bucureștenilor. Mercea, printr'o bombă, aduce egalarea în minutul 14, ca tot el să facă avantajul pen-

tru Gloria, printr'o altă bombă în minutul 34 (2:1). Notăm, că nu un Theimler să fi fost în poartă ci doi și tot nu le-ar fi putut para.

Bucureștenii înfricoșați și speriați de elanul Gloriei încep să tragă timpul. Fiecare și în special Wetzer, trage cu mingea ori în tribună ori la Mureș. Semn de recunoaștere a inferiorității.

Gloria nu mai marchează, dar presează mereu. Dar iată că o minge trimisă de Variassi lui Boșneac este urmărită de Atila, Hustik îl oprește cu corpul să nu ajungă înaintea lui Boșneac, pentru care fapt arbitru fluieră 11 m. Este transformat tot de Atila. Mai sunt 3 minute. Gloria este decisă să învingă. Și tocmai în penultimul minut, d. arbitru voind să corecteze acordă și contra C. F. R.-ului un 11 m., dar ceva mai îndreptățit. Pecean îl transformă frumos. Partida a sfârșit.

Prima repriză a fost a C. F. R.-ului, însă nu așa de hotărât cum a fost cea de a doua a Gloriei.

Jucătorii: Gloria a avut pe cel mai bun echipier în Faur, dar nu mai în al doilea mitemps. Boșneac, Hustik și Variassi foarte buni, n'au făcut nici o greșală. Mijlocășii în prima repriză slăbuți, în a doua: enormi. Atacul bun dar ineficace în fața porții. În ordine Igna, Mercea, Tudor, Mărienuț și Barbu. Gheorghe dacă ar fi ceva mai hotărât ar putea să marcheze multe puncte. Îi lipsește jocul de cap, capul... așa de important unui comandant al liniei de atac.

Dela C. F. R. am remarcat pe Roșculeț, Ströck, atât în atac cât și în poartă, Cuedan, la care ne surprinde însă jocul prea tare, în prima repriză, Medve.

Arbitrajul d-lui Milivoi cam slăbuț, poate și din cauză că am asistat Dumineca trecută la un arbitraj „model”. Ne face impresia că nu cunoaște legea avantajului.

Dorel

Chinezul - Venus 4:2 (2:0)

Eri la Timișoara, cu toată vremea rece un public numeros a asistat la întâlnirea Venusului cu Chinezul.

Partida a satisfăcut pe spectatori atât prin factură cât și prin rezultat. Venusul, cu toate că a produs un joc mult superior Chinezului, atât teritorial cât și din punct de vedere tehnic, a trebuit să-și plece fruntea, învins, din cauza ineficienței în fața porții.

Din cele două puncte primite de Chinezul numai unul e opera jucătorilor venusușiști, celălalt a fost

marcat de fundașul Chinezului, în propria sa poartă.

Jocul

Partida începe într'o alură înceată, ambele echipe jucând fără elan, mai mult pe centru. Apoi, încetul cu încetul, jocul se întetește.

Venusuștii încep să domine, dar nu pot pune în dificultate pe Schmidt, portarul Chinezului.

În minutul 20, Glasz, printr'un efort personal, deschide scorul 1:0 pentru Chinezul. Publicul delirează.

După 12 minute, Zelenak I trece balonul lui Szilard. Acesta aleargă pe tușe și centrează lui Zelenak II, care — din apropiere — împinge mingea în poarta lui Burdan, fără ca acesta să poată interveni. Chinezul-Venus 2:0.

În urma acestei isprăvi se produce o schimbare în echipa venusuștii. Stanciu din fundaș trece în mijloc-centru. Colea Vălcov ia locul lui Sfera în postul de mijloc-ștângă și acesta trece alături de Albu. Astfel schimbată echipa are o mai mare coeziune și dominația asupra Chinezului e mai evidentă, reușind să-i pue de multe ori în dificultate.

În minutul 5, Stanciu marchează imparabil, reducând handicapul. La o învălmășeală, Sebök marchează în propria-i poartă, cu corpul, (2:2).

În minutul 25, Török, dintr'o centrare a lui Guin, ia avantaj pentru echipa sa. După alte două minute, Szilard, înscrie ultimul punct, pectluind rezultatul partidei de 4:2.

Off-side

Italia nu mai poate sprijini pretențiile Ungariei

Roma. — Comentând apropiata vizită a d-lui Gömbös la Roma, „Stampa” spune că Polonia și Ungaria au început o acțiune dușmănoasă împotriva Micii Înțelegeri și că această acțiune ar putea compromite colaborarea lor cu aceasta din urmă.

Vorbind despre relațiile Ungariei cu Italia, ziarul spune că Ungaria trebuie să recunoască sacrificiile făcute de aceasta pentru ea.

Italia a salvat Ungaria din izolarea în care se găsea până acum, asumându și greaua răspundere a i susține tendințele revizioniste. Italia știe foarte bine că Ungaria e de partea ei, însă aceasta nu trebuie să meargă prea departe cu asemenea pretenții.

Palatul Cultural (Sala mică)

Marti, 6 Noembrie, are loc la Palatul Cultural, Concertul Teatrului N. Rabega, dela Opera Română din București.

Programul va cuprinde bucăți din *Tosti Montja, Candela Verdi, Puccini Massenet, Gounod Martigny, Al. Leon, Zeller și Kalman.*

Cetiți „ECOUL”

Teatrul Banatului Timișoara

9 Noembrie 1934

Teatrul Comunal Arad

10 Noembrie 1934

orele 9 seara

TEATRUL REGINA MARIA BUCUREȘTI

BURĂȘON

COMEDIE

In rolurile principale:

MARIA SANDU, d-nii V. MAXIMILIAN și IONEL ȚĂRANU

BILETE LA DIECEZANA

decât numai în jurul căpitaniilor...”

Să analizăm cum au devenit ideile iosefine, idei călăuzitoare ale răsculaților lui Horia.

Iosif al II-lea voia să stârpească feudalismul și clericalismul. În consecință el practica cea mai largă toleranță față de societățile cari propagau ideile timpului, deși caracterul deschis al împăratului și firea lui combativă disprețuia atât sectarismul clerical cât și cel anticlerical. În francmasonerie vedea un fel de joc, mai mult copilăros, lipsit de seriozitate. Feudalii îl împiedecau prin rezistență pasivă în râvna lui reformatorică. Ei se opuneau și extinderii organizației grănicerești. Horia era în curent cu intențiile împăratului. După reîntoarcerea sa dela Viena în primăvara anului 1784, zadarnic aștepta dânsul și al lui ușurarea sorții poporului prin executarea ordinului împărațesc din partea organelor oficiale ardelen. Convins astfel că nici autoritatea împăratului nu e respectată, dar convins că

monarhul și armata împărătească e de partea poporului, fiind în același timp dimpreună cu tovarășii lui pândit și urmărit spre a fi arestați, a început să pregătească revoluția. Proceda metodic după un plan bine chibzuit. Împăratului îi trebuiau grăniceri. Toți țărani doreau să fie înrolați. Împăratul înlocui limba latină cu cea germană. Oamenii lui Horia cereau funcționari germani. Iosif spre a simplifica administrația și a unifica țările prin amestecarea populației, stăruia pentru căsătorii mixte între diferitele neamuri. Revoluționarii lui Horia cunneau doamne și fiice de-ale feudallilor cu feciori de iobagi. Dacă acceptăm că Horia a făcut parte din frăția de cruce, toate aceste idei iosefine puse în practică de cetele lui Horia se explică în mod firesc. Căci evident în sânul fraților de cruce, discuția nu se putea ocupa cu altă temă decât aproape exclusiv cu ideile iosefine, de cari erau frământate toate clasele sociale, toate organizațiile secrete, și fiind vorba de soarta

lor, iobagii români îndeosebi. Cât de mult îl preocupau aceste idei pe însuși împăratul și cât de întemeiată era convingerea lui Horia că Iosif le poartă ură feudalilor și este muncit necontenit de dorul de-a ușura soarta poporului românesc, dovedește conținutul scrisorii pe care după suprimarea revoluției a adresat-o fratelui său, Leopold de Toscana la 3 Decembrie 1784:

„Les excès commis en tout genre par les possesseurs depuis nombre d'années ont donné sujet aux plaintes générales de toute la nation et surtout de la Valaque. Jamais il n'y a eu moyen d'y remédier, pas meme d'y introduire un régime d'Urbanium. Feue Sa Majesté y a fait l'imaginable. Enfin je suis parvenu à le faire minuter par le gouvernement et la chancellerie, mais rien n'etait encore expédié”.

Ideile iosefine au fost schinteile care au aprins în sufletele românilor lui Horia nu numai focul sfânt al dorului de libertate, ci în același timp, contrar intențiilor

impăratului de unificare etnică a popoarelor sale, au trezit la viață stăruințe viu manifestate de diferențieri de organizare conștientă, națională, independentă. Abia începută revoluția: „Cloșca și Crișan declară înaintea poporului din comuna Mogos, că după ce vor extermina pe toți ungerii, întreg principatul acesta (al Transilvaniei) are să fie administrat numai de funcționari de națiune română pe cari îi vor numi căpitani Horia și Cloșca” (N. Densușianu op. citat). De asemenea tot în 1784, țărani zarandului cereau ca să fie instruiți ca soldați în limba română, iar călătorilor din tinutul Zarandului le eliberau pașapoarte românești. „Încă din luna Septembrie 1784 țărani din Transilvania declară în general: Țara asta e țară românească...” Iar țăranul Florea Cosma din Gârbău se exprima astfel către nobilul Szentpáli: „Țara asta e a noastră, a voastră e țara ungerescă și în scurtă vreme vă și scoatem noi de aici”. (N. Densușianu op. cit.) (Continuarea în numărul viitor).

Cinematograful

CENTRAL

Programul de azi:

Hans Albers, Brigitte Helm

A U R

Reprezentările la orele 5, 7.15 și 9.15 seara
Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi:

Congresul se amuză

Jean Blondell, Adolphe Menjou, Mary Astor, Dick Powell

Reprezentările la orele 5, 7.15 și 9.15 seara
Taxele de intrare: Lei 8, 10, 15 și 20, inclusiv timbrul aviației.

CORSO

Premiera

Programul de azi:

La orele 3, 5, 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{2}$

TARZAN

și tovarășul său

Johnny Weissmüller,

Mauren O'Sullivan

De azi vindem bilete pentru toată săptămâna.

În toate orașele a fost aglomerațiune și poliția a stat la casă.

Vă rugăm a lua biletele din vreme la fiecare reprezentare

În fiecare zi ținem reprezentările și la orele 3!

Elevii au reducere!

Pe cărți de Consum dăm și rate bilete oricui.

URANIA

Programul de azi:

La orele 3 cu prețuri reduse la orele 5, 7 $\frac{1}{2}$ și 9 $\frac{1}{2}$.
Cel mai splendid film

Oamenii în alb (Medicul)

Cunoscuta piesă a lui Sidney Kingsley, tradusă în film

Clark Gable, Myrna Loy

În jurnal: Crima dela Marsilia

Folosii bateriile „Galvani”

Dacă iubiți adevărul; dacă aprobați campaniile noastre de salubritate națională, aveți singura posibilitate de a susține eforturile noastre: PLĂTINDU-VĂ ABONAMENTELE ȘI ABONÂND PE AMICII VOȘTRI.

Scandalul de la școala primară din Buteni

În ziua de 29 Oct. 1934, începând dela orele 8 dim. școala primară de Stat din Buteni a oferit localității un spectacol dintre cele mai degradante. Învățătorul Ioan Balaban dela acea școală căruia cu începutul noului an școlar i se luase clasele VI și VII de băieți pe care le conduce de 3 ani și conform principiului rătăției trebuia să le conducă și în anul acesta, în urma reclamațiunii ce a făcut, Revizoratul școlar de Arad cu nr. 5757/1934, numește pe acesta la cl. VI și VII iar pe inv. V. Cruciu care condusesse între timp aceste clase îl numește la cl. IV mixtă. Învățătorul I. Balaban după ce a adus la cunoștință ordinul revizoratului — s'a prezentat la cl. VI și VII în dimineața zilei de 29 Oct. crt. Spre mai mare surprindere a fost întâmpinat de inv. V. Cruciu care vociferând asupra lui că nu predă clasele — nu se supune ordinului dat și îl invită pe inv. I. Balaban să iasă afară din clasă.

Acesta în baza ordinului ce avea conținut să rămână în clasă însă fără prea mare interdicere inv. V. Cruciu a început să bruscheze pe colegul său în fața elevilor și să strige amenințându-l să iasă afară. Pentru a-și aduce planul la îndeplinire inv. Cruciu

a chemat în ajutor pe servitorul școlii și soția lui și apucându-l pe inv. Ioan Balaban l'au maltratat în fața elevilor dându-l afară din clasă. Până și în curtea școlii i-a fost interzis învățătorului Ioan Balaban de a mai rămâne necum să mai rămână să facă lecții. Ne întrebăm surprinși cum este tolerat învățătorul V. Cruciu care abuzând de calitatea de director a școlii se poartă așa de neomenos cu colegii și încearcă să se împotrivescă ordinelor superiorilor săi. Nu e pentru primadată când se precează la astfel de fapte nedemne.

Cele petrecute la școala primară din Buteni trebuie să dea de gândit tuturor și mai ales autorităților școlare care au întârziat să se sesizeze de atâtea abuzuri ce comite inv. V. Cruciu în calitate de director al numitei școli. Știm o serie de anchete provocate temeinic împotriva acestui om dar care au rămas fără nici un rezultat cu toată gravitatea faptelor ce i se puneau în sarcină. Așteptăm să se ia măsuri de rigoare și să se termine cu procedeele acestui om care torturează de ani de zile pe amiiți colegi. Nu face decât să compromită pe cei ce-i tolerează astfel de fapte.

Știri și fapte

Peste trei zile se va deschide la Arad, (în localul fostei cafenele orășenești, palatul teatrului comunal), elegantă cafenea „Palace”.

În urma renovărilor radicale și a completărilor ce s'au adus somptuosului local, prin: schimbarea parchetului, zugrăvirea artistică, instalarea unui nou și perfecționat calorifer, amplificarea iluminatului, cu jocuri splendide de lumini în patrule de cristal destinat dansului și aerisirea rapidă și automată pe baza celui mai perfecționat sistem, cum și alte multe îmbunătățiri care ne scapă, cafenea „Palace” va fi un luxos local familiar, care va satisface și cele mai exigente pretențiuni.

În afara serviciului stilat, patronii celei mai cochete cafenele pe care a avut-o până în prezent Aradul, tin să facă o nouă surpriză clienților: prețurile vor fi modeste.

Cu alte cuvinte: elegantă cafenea „Palace”, va fi localul cel mai atractiv al Aradului și accesibil oricui.

Har, care va satisface și cele mai exigente pretențiuni.

În afara serviciului stilat, patronii celei mai cochete cafenele pe care a avut-o până în prezent Aradul, tin să facă o nouă surpriză clienților: prețurile vor fi modeste.

Cu alte cuvinte: elegantă cafenea „Palace”, va fi localul cel mai atractiv al Aradului și accesibil oricui.

Ceasornice, mele de Iogodnă se cumpără eficient la

CSÁKY

Arad, vis-à-vis de biserica luterană

Căși indezirabile sunt la noi?

În legătură cu măsurile ce se vor lua pentru un control sever al străinilor domiciliați la noi, aflăm că autoritățile superioare au pregătit, mai de mult, tablouri cuprinzând numele celor ce sunt socotiți de către autoritățile de resort, drept indezirabili.

Capitolul acesta, al indezirabililor, se întemeiază pe faptul că:

1. Unii dintre cei trecuți pe tabelele de mai sus s'au dovedit a se fi amestecat politicește în treburile interne.
2. Unii desfășoară o activitate suspectă și sunt din această pricină supravegheați de către autoritățile de resort.
3. Alții intrați fraudulos, în baza diferitelor rețineri de care se bucură, și căror prezentă în țară nu are rost.

Mai este apoi a patra categorie — cei mai puțini — care deși s'ar părea că au împlinit formele legale, au

obținut autorizările de ședere în țară, pe căi ilicite.

Autoritățile au ajuns la convingerea că, pentru executarea unui serios control al străinilor, serviciul respectiv din ministerul muncii trebuie trecut la alt departament.

Numărul indezirabililor

Autoritățile de resort au, cum spuneam mai sus, gata întocmite tabele de cei pe cari autoritățile de siguranță îi socotesc indezirabili.

Potrivit acestor tabele, numai în Capitală avem vreo două mii de tolerați, iar în provincie aproape opt mii. Bineînțeles însă că va fi necesară o revizuire serioasă a acestor tabele, spre a nu creia abuzuri și nedreptăți.

În orice caz, se va ține seamă, ca „alcătuirea ordonanței, de toate datele necesare spre a nu se creia abuzuri.

Uniunea Agrară, în congresul ei anual dela Craiova, a luat poziție contra „rotativei”

— D. Const. Argetoianu afirmă că Uniunea Agrară e un partid de mase — și explică de ce... —

D-nii mareșal Averescu, N. Iorga, Oct. Goga și Gr. Iulian amintiți cu căldură în discursurile oratorilor. Uniunea Agrară a cerut puterea pentru sine și o eventuală coaliție a celorlalte partide de opoziție.

— „Între rege și popor nu trebuie să existe nici un zid de izolare”

— Dela trimisul nostru special —

Congresul anual al Uniunii Agrare, finit Duminică la Craiova, e incostentabil un eveniment de seamă în actuala conjecură politică, când se vorbește din nou, atât de insistent, de „cazanul care fierbe”, iar numele d-lui Const. Argetoianu e plasat în centrul atâtor eventualități cari mâine pot deveni fapte împlinite.

Sesizând importanța acestui congres, am finit să fim reprezentati acolo printr'un redactor al nostru, care să înregistreze evenimentul, pentru cititorii noștri de pe frontiera vestică a țării, fără deformările sau interpretările tendențioase pe care le difuzează în asemenea împrejurări presa de partid din capitală.

Craiova și Oltenia nu cad în raza de observații a „Ecoului”. Facând sacrificiul unei deplasări până acolo, ziorul nostru a voit să demonstreze, încă odată, că și serveste cititorii prompt și rapid, chiar în privința evenimentelor care, deși se produc la distanțe apreciabile dela locul nostru de apariție, pot interesa, prin aspectul lor politic general, pe cititorul din oricare parte a țării. Redăm în cele ce urmează însemnările trimisului nostru special asupra evenimentului politic din capitala Olteniei.

Aspecte

Craiova, 4 Oct. — Congresul anual al Uniunii Agrare a concentrat la Craiova pe aderenții din cele mai îndepărtate colțuri de țară ai d-lui C. Argetoianu. Hotelurile sunt arhitecturate. Delegația bănățenilor și a arădenilor, sosită în capitala Olteniei cu trenul dela 4,20 dimineața, nici n'a mai putut fi găzduită: Toate camerele, dela absolut toate hotelurile, ocupate.

Pe la 7 dimineața, toți cei sosiți cu trenurile din zori, trag la „Minerva”, la un ceai fierbinte. D. Alex. Radian, fost subsecretar de stat, secretarul general al U. A., împarte radios saluturi în dreapta și'n stânga. Se anunță o zi de toamnă extrem de frumoasă și un congres extrem de populat. D. Alex. Radian are motive să fie vesel: congresul e opera d-sale. Partizanii — așa-i zic d-lui C. Argetoianu adepții — l-a mobilizat la Craiova cu vreo cinci zile înainte, și iată semnele că n'a stat degeaba: orașul e plin de țărânițe din Dolj, Gorj, Vâlcea, Romanși și chiar din depărtări mai mari. Pe două dintre principalele bariere ale Craiovei se revărsă, dela miezul nopții încă, zeci și sute de căruțe, încât ai crede că organizatorul a fost d. Dere, cel ce a brevetat mai demult, în folosul politicii național-țărăniște, acest sistem de concentrare a cetățenilor.

D. Alex. Radian face cerc, la „Minerva”, cu delegația timișorenilor, condusă de d. prof. univ. Victor Vlad, președinte regional al U. A. și de d. Gheorghe Iovin, vicepreședinte regional. Mai târziu, delegația a fost condusă la d. C. Argetoianu, la hotel „Palace”, unde președintele U. A. a primit pe rând, toate delegațiile din Țară, inclusiv pe cea basarabeană, condusă de d. Vladimir Cristi, fost ministru al Basarabiei în guvernul de tehnicieni.

Pe la orele 9 și jum. începe defilarea. În frunte e statul major al partidului — foști miniștri, foști parlamentari, președinți de organizații — urmează apoi un rând de călăreți, o căruță cu olteni și oltece în costumele lor atât de plăcute, iar la urmă o coloană groasă și impresionantă de lungă, care vine dinspre palatul Băncii Comerțului și trece pe sub balconul dela hotel „Palace”, unde d. C. Argetoianu, surzător primește uralele și aclamațiile partizanilor.

— Ura! Trăiască d. Constantin Argetoianu!... Ura! Trăiască părintele conversiunii!...

Conversiunea va fi dealtfel obiectul principal al vorbirilor din congres, alături de „rotativa” pe care U. A. o combate din răsuperi.

În grădina „Minerva”

Adunarea poporală din grădina „Minerva” — care a premers lucrărilor congresului, ținute după amiază, în sala „Ramuri” — a fost deschisă de d. Const. Argetoianu, aclamat îndelung de cetățenii din grădină — și de cei ce s'au îngrămădit în stradă, la intrare, de unde nu puteau avansa din cauza celor ce le-au luat mai de vreme locul din grădină.

D. col. Măicănescu a salutat pe congresiști în numele organizației U. A. din Dolj, d. prof. univ. Victor Stanciu în numele ardelenilor, d. Vladimir Cristi în numele basarabenilor, iar d. prof. univ. Cândea în numele bucovinenilor.

D. Ottescu, fost ministru, a făcut o interesantă paralelă între partidele noastre a căror principală preocupare e-

ste electoralul (liberalii, naț-țărăniștii și soc. democrații) și între cele ce pun mai mult preț pe idei, pe probleme, oferind soluția lor și contribuind la politica de construcție a țării (așa zisele partide mici, în fruntea cărora se află un mareșal Averescu, un N. Iorga, un C. Argetoianu, un Oct. Goga, un Gr. Iulian). E indiferent cine formează echipa de guvernare a primelor partide: I. Maniu, sau d. Mihailescu, d. Vaida sau d. Mironescu, d. Tătărescu sau d. Franassovici ori d. Dinu Brătianu. Toți aceștia reprezintă electoralul și în ultima analiză haosul, după cum s'a văzut din guvernările lor. La celelalte partide însă un Iorga, un Averescu, un Argetoianu, un Goga sau Iulian nu poate fi înlocuit prin nimeni. Ele se bazează pe prestigiul șefului și pe program — care nu poate suferi modificări dela echipă la conducător la conducător. Stabilind, în felul acesta, că electoralul e haosul, iar ideea și programul, animate de șefi cu prestigiu, e construcția, d. Ottescu termină spunând: „Trebuie să urmeze de acum înainte un electoral în agonie și un constructiv în devenire”.

A urmat la cuvânt d. Fil-lotti, șeful organizației din Brăila. Un strălucit orator de mase, un vorbitor care electrizează, un răscolitor care, la nevoie, ar putea să animeze miile de ascultători pentru o acțiune imediată, pentru asalt, pentru guerilă. A redat trunchiat un discurs ca al d-lui Fil-lotti — care ar trebui ascultat — n'are nici un farmec.

În timpul discursului d-lui prof. univ. Em. Antonescu, d. Constantin Argetoianu a avut o întrerupere de felul celor ce fac adesea deliciul Camerei, când intră și d-sa în discuții. D. Em. Antonescu spunea: „Au fost pe aici d-nii Averescu și Iulian, au arătat relele țării, dar au declarat că nu cer puterea. E procedeu flăcăului care vede o fată, îi place, îi face curte, dar nu'ndrăznește s'o ceară. Noi cerem puterea!” D. Const. Argetoianu s'a sculat un moment și a întrerupt:

— Cerem puterea — dar nu facem curte...

D. Em. Antonescu a analizat apoi problema conversiunii, arătând cât de simplă și de bună a fost legea d-lui C. Argetoianu și cât de mult au modificat-o, în rău, național-țărăniștii și actualul guvern.

Discursul d-lui Const. Argetoianu

D. Constantin Argetoianu, luând cuvântul în aplauzele puternice ale congresiștilor, a rostit următoarea cuvântare:

Iubiți prieteni, Ași fi voit ca în acest congres public să fie o discuție (Continuarea în pag. IV-a)

Uniunea Agrară, în congresul ei anual dela Craiova a luat poziție contra „rotativei”

(Urmare din pag. III-a)

contradictorie. Mi-ar fi plăcut să aud luând cuvântul dela această tribună pe cineva din adversarii noștri, pe cei ce cred că pot lega o idee cu alta și mai discută ceea ce noi am reușit să realizăm demult, în mod, așa putea zice, matematic. Nimeni însă dintre onorabili adversari n'a cerut cuvântul, spre regretul nostru și paguba dv. — pentru că se spune că din discuție naște lumina — așa că eu mă văd nevoit să rostesc cuvântarea de încheiere a congresului.

Gvernul de azi

De mai bine de 60 de ani, de când îmi amintesc, n'am văzut un guvern ca cel de azi. La gara din București am văzut zilele trecute trei rânduri de poliști. Credeam că trece vreun criminal ilustru. Șeful gării mi-a spus la ureche, să nu fie auzit de cineva, că... trece un ministru. (Ilaritate). Acest guvern nu poate trăi decât cu legi excepționale, cu stare de asediu, cu cenzură, sprijinit pe baionete — atunci când în țară de niciunde nu se vede semnul unei neliniști măcar, nu a unor grave mișcări sedicioase.

Nu poți governa, oricât de inteligent ai fi, când fiecare ceas al zilei îl petreci în frică, cu un jandarm la spate, al cărui rost nici nu-l ști preciz: e pus să te păzească, sau să te aresteze la un moment dat... (Ilaritate). Intre minciună și între șperț — cu frica n s'ân — ca actualul guvern — nu se poate governa. Le e frică de probleme și de soluționarea lor. Problema conversiunii n'o pot soluționa, tot de frică. Li mint și pe debitori și pe creditori. Pentru creditori au numai minciuna — pentru debitori mai au și jandarmi...

Partidele de masă

M'am văzut silit să schimb macazul politicii mele: am intrat și eu din nou în arenă, în mod activ. Doi ani de zile m'am mulțumit să în conferințe, să demonstrez în mod pașnic, fără nici o vorbă de ațătare, justa tezei mele politice. Credeam că față de evidența soluțiilor, nu se va găsi nimeni să se împotrivescă. Am văzut însă că în aplicarea acestor soluții, partidele așa zise de masă, care și-au însușit în ascuns crezul meu politic, au dat dovezi de dezorientare, de incapacitate. De aceia cred că a sosit momentul să schimb și eu macazul, să ies de pe linia de așteptare pe o linie vie, să câștig pentru partidul meu dreptul de a face, prin puterile mele, bine țării.

Se vorbește de partide de masă? Ce sunt acestea? Ar trebui să fie partidele al căror crez a pătruns în masă — nu însă partidele care au speculat și speculează masele. Eu pretind ca noi, Uniunea Agrară, suntem mai mult partid de masă decât liberalii sau național-tărâniștii. Mie mi s'a întâmplat să văd în multe sate partizani ai altor partide, înscrși în regulă în cluburile respective, care mi-au spus: Domnule, d-la ai dreptate. Lor nici măcar partizanii lor nu le cred. Dacă formula „partid de masă” n'ar fi atât de compromisă, așa revendica-o eu, pentru că ideile propăgate de mine sunt cele ce au pătruns în masă și sunt acceptate ca o necesitate vitală a lor.

„Rotativa”

Se mai vorbește și de „rotativă”

Să n'semneze oare cuvântul acesta că oamenii din sistemul ei știu să se nvrtească?... (Ilaritate). În sistemul „rotativei” noastre o mână distruge tot ce-a făcut cealaltă mână. Numai într'un punct se nteleg: o mână spală pe cealaltă... Asta e rotativa în netrebnicie! E indeletnicirea de a tunde cu rândul lăna oilor! Dela o vreme s'a terminat însă și cu asta: nu mai este lână. Și atunci partidele din „rotativă” trebuie să impiedecă să meargă mai departe pe calea cea rea, pentru că s'ar ajunge la jupoirea pieilor.

Vă pot însă afirma că falmoasa chestie a „rotativei” e nițeluș o glumă. Eu nu mai văd în această țară decât două puteri:

una jos — poporul, și alta sus — regele. (Urale. Trăiască Regele). Să nu mai credeți în basmele ce le lasă să prindă cei ce taie din jurnale orice știre privitoare la rege. Regele e mai sigur aici, între popor, decât între jandarmi. (Mari urale pentru rege. Trăiască Regele! Trăiască Regele!) Intre rege și popor nu trebuie să existe nici un zid de izolare. La o parte cu zidul de netrebnici!

Conversiunea

Conversiunea? Azi nu mai poate fi vorba nici de așa ceva. Azi se pune chestiunea pur și simplu a reducerii creanțelor. Eu n'am voit să fac conversiunea pentru cei ce au bani dar nu vor să plătească, ci pentru cei ce vreau dar nu pot plăti.

Eu nu pot face nici o făgăduială, dar dv., care m'ați trimis de zece ori în Parlament, mă cunoașteți bine și știți dv. cam ce așa putea să fac eu dacă aș avea puterea. (Urale, ovatiuni).

Skoda!

D. Const. Argetoianu, vorbind de mușamalizarea afacerii Skoda, spune: Nu mi-e frică de „rotativă”. Mi-e frică de curentul care se lătește tot mai mult și amenință să înăbușe ca lăturile la un moment dat, fără nici o alegere, și cei bun și cei rău în această țară.

Mă voi adresa și altor oameni care pleacă urechea la popor. Poate că, cu puteri unite, vom putea aduce o îndreptare.

D. Const. Argetoianu a citit apoi îndrumări ale Uniunii Agrare, pe care le-a distribuit și presei:

I. — UNIUNEA AGRARĂ va urmări subordonarea întregii politici a Statului Român intereselor agrare. România de mâine trebuie să fie un Stat Agrar. Constituția Țării se va modifica în sensul acestor îndrumări.

II. — UNIUNEA AGRARĂ va lupta mai departe pentru asanarea raporturilor noastre economice prin reforme și măsuri radicale.

În vederea normalizării acestor raporturi, UNIUNEA AGRARĂ nu va înceta lupta până la definitivă lichidare a pasivului ce apasă încă asupra producătorilor, deoarece legea actuală a lichidării datoritiilor este și incompletă și nedreaptă. Toate datoritiile trebuie reduse automatice la o cotă fixă, fără deosebiri, după categoria, datoritiilor, și fără discriminări individuale.

În acelaș scop, de normalizare economică, UNIUNEA AGRARĂ va urmări:

a) Refacerea regimului nostru monetar prin înlocuirea monetei actuale cu una nouă, convertibilă;

b) Asanarea Institutului nostru de Emisiune prin lichidarea pasivului său.

III. — UNIUNEA AGRARĂ va urmări totdeodată normalizarea raporturilor noastre sociale prin suprimarea tuturor legilor și măsurilor economice și financiare excepționale, cari s'au dovedit inoperante și au deschis numai nenumărate porțițe tuturor corupțiunilor.

IV. — UNIUNEA AGRARĂ va lupta înainte de toate pentru înlăturarea putregaiului politic, rezultat al unui deceniu și mai bine de sărăcie, al supralicitărilor electorale, al cărdășiilor de partid și al lăcomiei individuale.

Statul Agrar Român nu se poate ridica decât pe temelii curate.

UNIUNEA AGRARĂ cheamă pe toți cetățenii cinstiți și cu dragoste de neam și țară la o luptă de dezrobire economică și de deparazitare politică. În această luptă, vom înfrunta cu răbdare și cu tărie hula intereselor coalizate, mulțumindu-ne cu satisfacția datoriei îndeplinite și cu aprobarea conștiinței noastre neîntinate.

In numele Uniunii Agrare
C. ARGETOIANU
președinte.

Craiova, în 4 Noembr. 1934.

După adunarea din grădina „Minerva” a urmat un banchet în sala cea mare a hotelului cu acelaș nume. Din partea delegației bănățene a rostit aici un toast mult aplaudat d. Ion Popovici, proprietar din Găvoajda-Severin, vicepreședinte al comitetului regional bănățean al U.A.

După masă au avut loc în sala „Ramuri” lucrările propriu zise ale congresului.

Delegația de bănațeni care a participat la congresul dela Craiova s'a compus din d-nii: prof. univ. ing. Victor Vlad, președinte al comitetului regional bănățean U. A., Gheorghe Joviu și Ion Popovici, vicepreședinți ai aceluiaș comitet, D. Ungureanu, vicepreședinte al org. din Timiș-Torontal, D. Fibișanu-Firiteaz, Trifu Miloș Semlacul mare, Ion Popovici-Izvin, avocat dr. Ștefan Frecăț, Vasile Lazar și Petru Lorisz.

Dela Arad au participat d-nii: dr. Gheorghe Șerban, fost prefect, prim-medic județean, președintele org. Arad, avocat dr. Iuliu Boca, Petru Talmăceanu, preot Dimitrie Macii și Ion Hanciu, proprietar, fost deputat.

Dela Satu mare au participat: d-nii avocat Ilie D. Cocos, fost magistrat, președintele organizației, avocat Andrei Guirau, vicepreședinte, Alex. Sparmy, Alex. Kallai, preot Eug. Barte și Teofil Rusu, proprietar.

Cețiți și răspândiți
„ECOU”

Tipografia Lovrov & Co. Arad

Solemnitatea din suburbia Gai

Arad, 4 Noiembrie 1934. — După cum se știe Gaiul era singurul cartier al orașului fără o biserică potrivită. Rituralele sfintelor sărbători se îndeplineau în mica și străveche mănăstire care se găsește situată în afara comunității bisericesti, în partea de Nord-Vest a Gaiului. Această bătrână mărturie a credinței strămoșe devenise neîncăpătoare. Credincioșii sporiseră. Mănăstirea, care este și monument istoric, e de proporții mici, sfioasă și modestă, așa cum au fost aceste cetăți de credință și de limbă românească pentru a putea înfrunta cu voinicie vicisitudinile vremurilor.

De mulți ani, parohienii Gaiului, strâns-au mână dela mână și apucatu s'au să dureze mândră biserică pentru preamărirea lui D-zeu. Fiindcă oamenii nu s'otți înstăriți și nevoile sânt multe și grele, lucrările de construcție, din lipsă de fonduri, stagneră.

Odată mai mult se adevărește că „omul sfințește locul”. Datorită împrejurării fericite că în Gai sânt doi oameni de hotăriri frumoase, — am numit pe parohul Ionescu și pe d. Ionaș, șeful expoziției administrative, secondați de comisarul Popovici, — lucrările au fost reluate.

Din prilejul așezării sfintelor cruci pe cupole și ridicării clopotelor în turlă, s'a făcut un minunat prilej de sărbătoare creștinească. Cu mare alai au fost aduse cele trei clopote eri de dimineață pe străzile orașului în suburbie. Călăreți și mult popor au escortat pe tot parcursul mersul impresiunentului convoi.

Sosirea Prea Sf. Sale Grigorie și-a oaspeților

Încă dela ora 10 a. m. foarte multă lume se masase în fața comisariatului circumscripției IV de poliție, unde se ridicase o frumoasă poartă triumfală. La ora 11 apare mașina care aduce pe d. Z. Filotti, chestorul poliției Arad. Imediat după aceea vine mașina consistorului din care descinde Prea Sfinția Sa Episcopul Grigorie, care este întâmpinat de popor și copiii școlilor primare.

O fetiță oferă înaltului ierarh un buchet de flori, iar corul școlii No. 20, dirijat de dir. școlar Vasile Drincu, execută câteva cântări de binevenire.

Descoperirea unei fabrici de bani falși în palatul Darvas din Oradea

Oradea. — Agenții poliției judiciare, după lungi investigații, au reușit să descopere în palatul Darvas din localitate un aparat de falsificat bani.

Poliția era informată că Alexandru Borsos, fost șofer la primărie, și Ștefan Dande, lăcătuș, de mai multă vreme nu au nici o ocupație. De aceia au fost bănuși și urmăriți săpătămâni de arândul. În ultimul timp agenții au stabilit că Borsos și Dande ocupă o cameră în subsolul palatului Darvas. Totodată au mai fost informați că numiții ziua sunt plecați de acasă, iar noaptea lucrează cu storurile trase până în zorii zilei.

Aseară agenții poliției, în urma informațiilor furnizate de parti-

După aceasta înalții oaspeți se îndreaptă spre biserică nouă. În fața intrării l'au loc Prea Sfinția Sa episcopul Grigorie și un sobor de preoți.

Sfințirea apei s'a oficiat de însuși vlădica diecezei. Răspunsurile sfintei slujbe au fost date de corul tineretului din loc, fiind dirijat de teologul Tiberiu Farca.

Cuvântările

P. S. S. Grigorie rostește o însuflețită predică ocazională, cu care prilej arată marea bucurie a creștinătății române din această parte cu privire la sfințirea semnelor credinței noastre. Înaltul erarh mai spune că în vreme ce în alte țări se petrec lucruri cari te pun pe gânduri, poporenii țării noastre înalță altare noi pentru proslăvirea Tatălui cereesc. Biserica ortodoxă română, continuă P. S. Sa, este isvor bogat de daruri, adevăruri și daruri sfinte. Să păzim și să întărim legea strămoșească.

În apoi cuvântul d. dr. Pompiliu Puticiu, avocat, în numele F. O. R. ului, care arată în culori vii importanța bisericii naționale în desvoltarea neamului nostru dealungul veacurilor. Vorbitorul, fiul de cedatului învățător din Gai, are vorbe de sinceră admirație față de învățători de pe vremuri cari, dacă nu știau carte multă, aveau totdeauna suflet mare.

N'a murit datina

Asistența a fost impresionantă când parohul Ionescu a vestit ascultătorilor că cele trei clopote sânt donate bisericii de familia de țărani Fericeanu, care din prisosul muncilor au dat mărturie grăitoare despre creștineasca lor inimă. Pe aceste vremuri de cumpănit materialism, fapta familiei Fericeanu din Gai este demnă de relevat.

Se mai găsesc enoriași cari se mențin cu strășnicie pe linia înaintașilor întemeietori de chinovii și ctitori de multe biserici și mănăstiri.

După ce s'a obârșit solemnitatea, oaspeții au trecut în sala mare a Casei Naționale unde s'a servit o gustare.

La ora 1 după masă, s'a dat primul salut văzduhului, din sveltă turlă a bisericii ortodoxe române din Gai: în armonii ce răsbăteau departările: clopotele bisericii trimiteau întâia lor chemare.

culari au făcut o descoperire de minciunieră la Borsos și Dande. Când au intrat înăuntru de la prima aruncătură de ochi n'au putut să vadă nimic, deoarece casa era plină de fum. În timp ce detectivii vorbeau cu Borsos, Dande a început să ascundă ceva sub o față de masă. Agenții au observat și atunci au procedat la percheziție. Pe jos au observat hârtii mărunte pe cari erau desemnate forma monedelor de 5 și 10 lei. Căutând mai departe nu mică le-a fost mirarea când au dat peste o instalație cu ajutorul căreia se falsificau banii. Într'un săltar al mesei au găsit un stoc mare de monede falsificate a 10 lei. Falsificatori au fost conduși la poliție unde sau început cercetările